

CYNGOR GWYNEDD

Adroddiad i gyfarfod o Gyngor Gwynedd

Dyddiad y cyfarfod:	7fed o Hydref, 2021
Teitl yr Eitem:	Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 – diweddariad cyfarfodydd hybrid
Pwrpas:	Cyflwyno diweddariad i'r Cyngor llawn yn dilyn cymeradwyo trefniadau ar gyfer cynnal cyfarfodydd y Cyngor er cyfarch gofynion newydd yn Rhan 3 o'r Ddeddf yng nghyfarfod 08/07/2021
Aelod Cabinet:	Cynghorydd Nia Jeffreys
Swyddog (ion) Cyswllt:	Geraint Owen, Pennaeth Gwasanaethau Democratiaeth

1. Y PENDERFYNIAD A GEISIR

Argymhellir bod y Cyngor Llawn yn derbyn yr adroddiad er gwybodaeth.

2. CEFNDIR A RHESYMEG

Rhagair

1. Yng nghyfarfod y Cyngor Llawn ar yr 8fed o Orffennaf, 2021 penderfynodd y Cyngor fabwysiadu trefniadau interim ar gyfer parhau i gynnal cyfarfodydd rhithiol yn unig yn ystod y cyfnod o fis Mai 2021 ymlaen hyd oni nodir yn wahanol. Bydd Aelodau hefyd yn cofio fod protocol a newidiadau perthnasol i'r cyfansoddiad hefyd wedi eu mabwysiadu.
2. Roedd adroddiad mis Gorffennaf yn nodi fod gwaith yn mynd yn ei flaen i ddatblygu trefniadau ar gyfer cynnal cyfarfodydd hybrid gan hefyd sicrhau diogelwch Cynghorwyr a swyddogion pan fydd yn amserol dychwelyd i'r siambrau.
3. Addawyd cyflwyno diweddariad o'r gwaith i gyfarfod y Cyngor llawn ar 7fed o Hydref 2021.

Cefnogaeth gan y Cabinet

4. Ers i'r Cyngor llawn benderfynu ar y trefniadau dros dro, derbyniwyd cefnogaeth bellach gan y Cabinet er mwyn symud yr agenda cyfarfodydd hybrid yn ei blaen. Yng nghyfarfod y Cabinet ar y 27ain o Orffennaf 2021 cytunwyd i ddefnyddio £130,000 o'r

‘Gronfa Trefniadau Adfer yn sgil Covid19’ i ariannu cynlluniau i alluogi cyfarfodydd hybrid a mynediad o bell i gyfarfodydd y Cyngor yn unol â gofynion Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021.

Diweddariad

5. Fel yr adroddwyd ym mis Gorffennaf mae newidiadau i'r ddeddf yn golygu fod rhaid mabwysiadu (a chyhoeddi) trefniadau sydd yn caniatáu i bersonau nad ydynt yn yr un lle i fynychu cyfarfod. Mewn geiriau eraill, rhaid galluogi mynediad o bell i gyfarfodydd. Gall cyfarfodydd o'r fath fod yn llwyr drwy drefniadau rhithiol (sef ein trefniadau presennol) neu yn gyfuniad o gyfarfod sydd yn cael ei gynnal mewn lleoliad gyda rhai yn mynychu o bell. Nodwyd fod y term "hybrid" yn cael ei ddefnyddio ar gyfer disgrifio cyfarfodydd sydd yn cael eu cynnal yn y modd yma.
6. Mae gwaith prosiect penodol wedi ei sefydlu i symud y gwaith yn ei flaen. Y cam cyntaf amlwg yw datblygu'r dechnoleg angenrheidiol ar gyfer cynnig cyfarfodydd hybrid. Mae'r gwaith yma wedi dechrau yn Siambr Dafydd Orwig a Siambr Hywel Dda yn ystod mis Medi.
7. Yn dilyn o'r gwaith ymarferol o uwchraddio'r dechnoleg a'r siambrau bydd swyddogion perthnasol yn derbyn hyfforddiant ar gyfer gweithredu'r ochor dechnegol o gynnal cyfarfod hybrid, law yn llaw â pharhau i redeg rhaglen lawn o gyfarfodydd pwyllgorau yn unol â'r arfer. Yn ogystal byddwn yn profi'r systemau er mwyn sicrhau fod y dechnoleg yn ateb y gofynion sylfaenol o
  - fod yn rhwydd i'w defnyddio gan staff a chynghorwyr (ac unrhyw un arall sy'n debygol o fod yn ei defnyddio)
  - fod yn ateb gofynion dwyieithrwydd a gwe ddarlledu.
8. Noder y rhagwelir y bydd rhai heriau i'w goresgyn, megis trefniadau pleidleisio. Byddwn yn gweithio ar ddatrysiadau i geisio goresgyn hyn.
9. Y cam nesaf fydd cynnal peilot o'r trefniadau gyda phwyllgorau penodol fod bo Cynghorwyr yn treialu'r trefniadau ac yn derbyn rhywfaint o hyfforddiant. Fel yr adroddwyd ym mis Gorffennaf gall y Pennaeth Gwasanaethau Democratiaeth, mewn ymgynghoriad gyda Chadeirydd pwyllgorau unigol, gytuno i gynnal peilot o unrhyw drefniadau arfaethedig. Y bwriad yw symud ymlaen gyda'r elfen yma yn ystod tymor yr Hydref.

Camau nesaf

10. Law yn llaw â'r camau a nodwyd uchod, bydd yn ofynnol sefydlu protocol ar gyfer sut i gynnal cyfarfodydd hybrid (tebyg i'r protocol ar gyfer cynnal cyfarfodydd rhithiol a fabwysiadwyd gan y Cyngor ar 08/07/2021). Bydd rhaid, fel rhan o'r gwaith yma, sefydlu beth ydi polisi'r Cyngor ynglŷn â dyfarnu pa gyfarfodydd a pha fath o gyfarfodydd all fod yn rhithiol, a pha rai fydd yn gyfarfodydd hybrid. Bydd hyn yn adeiladu ar y gwaith cychwynnol sydd wedi ei wneud gan y Pwyllgor Gwasanaethau Democratiaeth ar 18/02/2021, oedd yn cefnogi parhau i gynnal rhai o gyfarfodydd y

Cyngor yn rhithiol llwyr gydag eraill yn cael eu cynnal yn hybrid. Yn ogystal, bydd yn ofynnol parhau i roi sylw i'r rheoliadau neu arweiniad sydd mewn lle gyda sefyllfa'r Coronafirws - gweler 12 isod.

11. Bydd y Pwyllgor Gwasanaethau Democratiaeth yn trafod y protocolau drafft yn ei gyfarfod ym mis Tachwedd 2021. Bydd y Cabinet yn trafod a mabwysiadu ei drefniadau ei hun yn unol â'r gofyn. Yn ddarostyngedig i'r datblygiadau technegol ac ymarferol, y bwriad yw cyflwyno'r protocolau drafft i gyfarfod y Cyngor llawn ym mis Rhagfyr. Rhagwelir y bydd yn ofynnol cynnal cyfnod prawf ar unrhyw drefniadau gan eu hadolygu o fewn cyfnod synhwyrol.
12. Noder fod yr holl ddatblygiadau yn ddarostyngedig i reoliadau Coronafeirws sydd yn berthnasol i'n penderfyniadau ynglŷn â mynychu swyddfeydd. Pan ostyngwyd Lefel Rhybudd Cymru Gyfan i lawr i '0' ddechrau Awst, doedd dim newid i ganllawiau Llywodraeth Cymru, ac roeddent yn glir y dylai pawb barhau i weithio o gartref os yn bosib'. Ar hyn o bryd, i ni yma yng Nghyngor Gwynedd, nid oes unrhyw newid i'r trefniadau gweithio felly. Mae asesiad risg ar gyfer mynychu'r weithfan yn ddiogel yn cael ei greu ar gyfer swyddogion sy'n gorfod mynychu'r swyddfa i dreialu'r dechnoleg newydd, ond gall hyn olygu llithriad i'r rhaglen waith. Bydd yn rhaid dal sylw at yr arweiniad cenedlaethol ynghylch Coronafirws wrth adolygu'r sefyllfa eto.

3. UNRHYW YMGYNGHORIADAU A GYNHALIWYD CYN ARGYMELL Y PENDERFYNIAD

- 3.1 Ymgynghorwyd gyda'r Pwyllgor Gwasanaethau Democratiaeth ar y trefniadau interim yn eu cyfarfod ar 29/06/2021. Yn ogystal, gan fod trefniadau'r Cabinet ar wahân, adroddwyd ar y bwriadau interim i'r Cabinet ar 06/07/2021. Mabwysiadwyd y trefniadau interim gan y Cyngor llawn ar 08/07/2021.

3.1 SYLWADAU'R SWYDDOGION STATUDOL:

Swyddog Monitro:

Rwyf wedi cael cyfle i roi arweiniad ar y mater yma fel rhan o'r gwaith prosiect ar y Ddeddf newydd. Dim sylwadau i'w hychwanegu o safbwynt priodoldeb.

Swyddog Cyllid Statudol:

Cadarnhaf fod y Cabinet, yng nghyfarfod 27 Gorffennaf, wedi cymeradwyo £130k o'r 'Gronfa Trefniadau Adfer yn sgil Covid19' ar gyfer y cynllun yma.

Mae'r Gwasanaeth Technoleg Gwybodaeth wedi gweithio gyda'r Gwasanaeth Democratiaeth ac Iaith er mwyn sicrhau datblygiad cynaliadwy i'r dyfodol ar gyfer cyfarfodydd 'hybrid'. Mae'r adroddiad yn nodi cynnydd hyd yma yn unol â'r rhaglen waith ac yn adlewyrchiad cywir o'r sefyllfa bresennol.